

REPE!

Od utvrde u Repentaboru do projekta živog naslijeđa

PRIJEDLOG U JEDNOJ REČENICI

Pretvoriti mjesto koje Općina već prepoznaje – utvrdu/Tabor – u lokalni, dvojezični i prekogranični projekt istraživanja, sjećanja, škole, poljoprivrede, kulturnog turizma i evropske saradnje.

Odluka koja se traži od Općine

01

FAZA 0

Početna faza od 6 mjeseci za provjeru izvora, partnera, troškova i izvodljivosti.

02

RADNA GRUPA

Jedna općinska kontakt-osoba i mala stručno-kulturna radna grupa.

03

BEZ PREURANJENIH KORAKA

Bez značajnih finansijskih obaveza bez naknadne formalne odluke.

04

SREDSTVA

Ovlaštenje za provjeru konkursa i vanjskih partnerstava prije trošenja sredstava.

Zašto je ovaj prijedlog Općini lako procijeniti

- Polazi od dobra koje Općina već prepoznaje: utvrda/Tabor na općinskim je web-stranicama predstavljena kao mjesto povezano s Općinom, turizmom, područjem i naslijeđem te je uključena u službene turističke materijale. [1][2]
- Ne traži da se „vjeruje” legendi: jasno razlikuje dokumentovane činjenice, usmenu predaju, živo naslijeđe i savremeni projekt. [3]
- Usklađen je s regionalnim prioritetima za 2026., koji povezuju kulturu, teritorijalnu obnovu, društvenu koheziju i turističku privlačnost. [4]
- Ima konkretne prekogranične prethodnike: Interreg Italija–Slovenija već finansira projekte koji valoriziraju naslijeđe, identitet Krasa i održivi turizam. [5]

KLJUČNA PORUKA ZA OPĆINSKU UPRAVU

REPE! ne traži od Općine finansiranje velike historijske rekonstrukcije. Traži odobrenje provjerljivog procesa koji se može zaustaviti nakon šest mjeseci ako ne zadovolji historijske, administrativne, ekonomske i društvene kriterije.

1. ZAŠTO JE PROJEKT KORISTAN ZA OPĆINU

REPE! polazi od onoga što Općina već valorizira.

Najjača tačka nije historijska rekonstrukcija, nego usklađenost institucionalnog identiteta, lokalnog naslijeđa i razvojnih mogućnosti: utvrda/Tabor već je dio službenog općinskog diskursa, lokalnog turizma i sjećanja zajednice.

Četiri činjenice koje projektu daju vjerodostojnost

INSTITUCIJA	Službene web-stranice Općine navode utvrdu Monrupino–Tabor među lokacijama i svrstavaju je u kategorije Općina, Turizam, Područje te Spomenik ili spomenički kompleks. [1]
TURIZAM	Općinske web-stranice predstavljaju utvrdu među znamenitostima, a općinski turistički materijali navode je zajedno s Kraškom kućom. [2]
INSTRUMENTI	Objavljena općinska dokumentacija prikazuje postupke dodjele podrške za društveno-kulturne i turističke inicijative, uz pravila javnosti i transparentnosti. [6]
REGIJA	Regija Furlanija-Juljska krajina navodi kulturu i naslijeđe kao pokretače obnove, kohezije i privlačnosti te potvrđuje konkurse za javne i privatne neprofitne subjekte. [4]

Šta Općina dobija

IDENTITET Prepoznatljivu i dvojezičnu priču koja polazi iz Repena, a ne iz uvezenog formata.	ZAJEDNICA Stariji stanovnici, škole, porodice, proizvođači i udruženja postaju nosioci sadržaja.	TURIZAM Cjelogodišnji kulturni proizvod koji se može povezati s utvrdom, Kraškom kućom, stazama i gastronomijom.
ISTRAŽIVANJE Izvori, usmeni arhiv i digitalni atlas povećavaju znanje o području.	MREŽA Veze sa Slovenijom, univerzitetima i područjima Krasa bez preklapanja nadležnosti.	SREDSTVA Jači dosje za prijavu projekata na regionalne ili prekogranične programe.

Šta danas NE treba odobriti

- Nema nominacije za UNESCO niti obećanja priznanja.
- Nijedna historijska rekonstrukcija ne smatra se sigurnom prije provjere.
- Nema velikog događaja ni višegodišnjeg troška bez potrebnih odobrenja i finansijskog pokrića.
- Nema međunarodnog partnerstva prije pisama interesa ili formalnih sporazuma.

2. ŠTA JE REPE!

Pet modula. Jedna priča: Repen.

Projekt funkcionise ako ostane jednostavan: polazi od repe i utvrde, dokumentuje sjećanje, uključuje zajednicu i tek potom otvara evropsku mrežu. Web-stranica REPE! već primjenjuje pravilo korisno za Općinu: odvojiti ono što je dokumentovano, ono što je usmena predaja, ono što je živo naslijeđe i ono što je savremeni prijedlog. [3]

01	ISTRAŽIVANJE	Historijski i usmeni arhiv: tabori, upadi, svakodnevni život te italijanski, slovenski i turski izvori. Nijedna legenda ne pretvara se u činjenicu.
02	REPA	Poljoprivredno i gastronomsko sjećanje: sjeme, lokalne sorte, recepti, leksik, svjedočanstva i moguće istraživanje agrobiodiverziteta.
03	UTVRDA	Tabor kao mjesto sjećanja i interpretacije: posjeti, dvojezično pripovijedanje, škola, zanatstvo i materijalno naslijeđe.
04	KRES	Vatra kao naslijeđe i simbol zajednice, uz naučnu usporedbu tradicija bez izmišljanja evropskog historijskog kontinuiteta.
05	MREŽA	Kras i partnerska područja: istraživanja, izložbe, digitalni atlas, razmjene i prekogranična saradnja prije bilo kakve ambicije prema UNESCO-u.

Minimalni rezultati prve godine

DOSJE Historijski izvori i potvrđena metodološka bilješka.	SJEĆANJE Intervjui i dvojezični usmeni arhiv.	ATLAS Digitalni prototip s nivoima pouzdanosti.	ŠKOLA Radionice o historiji, području i naslijeđu.
ZAJEDNICA Javno predstavljanje rezultata, a ne komercijalni sajam.	ČUVARI Građansko priznanje utemeljeno na zaslugama i brizi za područje.	PARTNERI Akademska i prekogranična pisma interesa.	SREDSTVA Spremna prijava ili finansijski plan.

NAJOSJETLJIVIA TAČKA: UNESCO

Dosje mora jasno reći da UNESCO nije projekt. Može eventualno biti dugoročni ishod. Primjeri suhozida i festivala vatre pokazuju da multinacionalna nematerijalno naslijeđe nastaje iz živih zajednica, inventara, očuvanja i saradnje – a ne iz logotipa. [7][8]

3. FAZA 0 – ŠEST MJESECI, KONTROLISANI RIZIK

Najprije se provjerava. Zatim se odlučuje o širenju.

Faza 0 Općini daje jasan izlaz: u šestom mjesecu općinskoj upravi se predstavlja dosje s dokazima, partnerima, troškovima, potrebnim odobrenjima i izvorima finansiranja. Ako kriteriji nisu ispunjeni, projekt se zaustavlja bez većih obaveza za Općinu.

Predloženi hodogram

M1	POSTAVLJANJE	Općinska kontakt-osoba, radna grupa, opseg, pristup izvorima i prostorima, pregled potrebnih odobrenja.
M1-2	ISTRAŽIVANJE	Bibliografija, arhivi, usmena predaja te razlikovanje činjenica, sjećanja i rekonstrukcije.
M2-3	ZAJEDNICA	Intervjui, škole, udruženja, poljoprivrednici, zanatlije i nosioci sjećanja.
M3-4	PARTNERI	Univerziteti, Slovenija, kulturni subjekti, turizam i pisma interesa.
M4-5	FINANCIRANJE	Budžet, regionalni/prekogranični konkursi, sponzori, financijsko pokriće i održivost.
M6	GO / NO-GO	Javno predstavljanje i obrazložena odluka: godišnji pilot-projekt, revizija ili zaustavljanje.

Radni budžet – za potvrdu

Preliminarni okvirni iznosi, ne ponude. Cilj: prvu odluku zadržati gotovo isključivo institucionalnom i prije troškovno zahtjevnih aktivnosti pronaći vanjsko finansiranje.

FAZA	OKVIRNI IZNOS	CILJ FINANSIRANJA
Faza 0 – 6 mjeseci	EUR 8.000 - 15.000	Općina: 0–3.000 EUR + prostori/kontakt-osoba; ostatak od partnera, sponzora i konkursa.
Godišnji pilot-projekt	EUR 25.000 - 40.000	Cilj: najmanje 80 % iz vanjskih izvora prije pune realizacije.

Gdje tražiti finansiranje

REGIJA FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA Konkursi za 2026. za kulturne inicijative; kultura povezana s obnovom i privlačnošću. [4]	INTERREG Bliski primjeri: KAŠTellieri, Kras4us, Kras-Carso II. [5]	OSTALO Sponzori, fondacije, lokalni subjekti i doprinosi u naturi.
---	--	--

4. ADMINISTRATIVNA SMJERNICA S KONTROLISANIM RIZIKOM

Nacrt političko-administrativne smjernice

Sljedeći tekst ne zamjenjuje formalnu izradu akta od strane nadležnih službi. Služi da pokaže koliko prva odluka Općine može biti ograničena i kontrolisana.

1. izraziti institucionalni interes za pokretanje Faze 0 projekta REPE!, usmjerene na historijsko i usmeno istraživanje, valorizaciju utvrde/Tabora, uključivanje zajednice i provjeru prekograničnih partnerstava;
2. osnovati malu stručno-kulturnu radnu grupu i odrediti općinsku kontakt-osobu;
3. u okviru pravila i raspoloživih mogućnosti Općine omogućiti pristup dokumentaciji i prostorima korisnima za istraživanje i predstavljanje rezultata;
4. odobriti provjeru konkursa, partnerstava i vanjskih izvora finansiranja, bez preuzimanja obaveza trošenja ili obaveza prema trećim osobama ovom smjernicom;
5. svaku eventualnu podršku, koncesiju, strukturirano korištenje imovine, događaj, formalno partnerstvo ili prijavu za finansiranje odložiti za naknadne akte.

Pet KPI-ja za odluku u 6. mjesecu

1 DOSJE izvori i nivoi pouzdanosti	10+ GLASOVI prikupljena usmena svjedočanstva	3+ PARTNERI kvalifikovana pisma interesa	1 ŠKOLA definisan obrazovni program	1 PLAN budžet + izvor finansiranja
---	---	---	--	---

Kriteriji GO / NO-GO

- GO ako je historijska i metodološka osnova čvrsta i jasno razlikuje činjenice od predaje.
- GO ako postoje partneri i lokalni akteri spremni stvarno učestvovati.
- GO ako su odobrenja, sigurnost, vlasništvo/korištenje lokacija i odgovornosti upravljivi.
- GO ako finansijski plan sprječava da projekt postane nepokriveni stalni trošak za Općinu.

REČENICA ZA SASTANAK

Ne tražimo da zauvijek odobrite REPE!. Tražimo šest mjeseci da kroz izvore, zajednicu, partnere i finansiranje pokažemo zasluhuje li REPE! postati projekt ovog područja.

Provjereni ključni izvori

[1] Općina – utvrda/Tabor [izvor](#)

[2] Općina – turistički vodič [izvor](#)

[3] REPE! – istraživanje i naslijeđe [izvor](#)

[4] Regija FJK – PIAO 2026.–2028. [izvor](#)

[5] Interreg VI-A Italija-Slovenija [izvor](#)

[6] Općina – kultura/sport/turizam [izvor](#)

[7] UNESCO – suhozidna gradnja [izvor](#)

[8] UNESCO – pirenejski festivali vatre [izvor](#)